Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: 34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO: 34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina . . . . . L. 1.500
Letna naročnina . . . . . L. 3.000
Letna inozemstvo . . . . . L. 4.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIII. - Štev. 22 (1153) | Gorica - četrtek, 3. junija 1971 - Trst | Posamezna številka L 70

Odnos kristjana do današnje družbe

»Živimo v času silnih družbenih sprememb — pravi sv. oče Pavel VI. v svoji zadnji socialni okrožnici "Octogesimo adveniens" — in ko se obzorje človeka neprestano na novo oblikuje, se tudi ustvarja položaj, ki bo lahko za človeka postal usoden. Človek brezmiselno izkorišča naravo in jo uničuje, pri tem pa se izpostavlja nevarnosti, da bo sam uničen. Je to socialen pojav širokih razmerij, ki zadeva vso človeško družino in kateremu mora tudi kristjan posvetiti vso svojo pozornost, saj je soodgovoren za skupno usodo človeštva.«

ŽELJE DANAŠNJEGA ČLOVEKA

Današnji človek si želi zlasti pravičnosti in enakosti. Vendar sta ti dve dobrini še marsikje nepoznani, če ne celo zasmehovani, drugod pa se jih le navidez in formalno priznava. Prav evangelij pa je tisti, ki poudarja spoštovanje do revežev in da se jih mora vključiti v družbo: privilegirani naj bi se odpovedali določenim pravicam in dali svoje dobrine bolj velikodušno na razpolago drugim.

Kdo ne vidi v tem osnovni prispevek krščanskega duha, ki pomaga uveljaviti človeško hrepenenje po ljubezni? Ljubezen do človeka, prva vrednota v zemeljskem redu, zagotavlja mir, tako v družbi kot med narodi, in utrjuje vesoljno bratstvo.

Ta ljubezen vabi tudi k večji pravičnosti v razdeljevanju dobrin tako znotraj narodnega občestva kot v mednarodnem obsegu. Najbolj važno poslanstvo pravice pa je — in to smo že ponovno rekli, pravi sv. oče —, da se da vsakemu narodu možnost razvoja v okviru sodelovanja, daleč proč od uporabe sile ali težnje po gospodarski in politični nadvladi.

Ljudje se želijo rešiti dveh stvari: neprestanih potreb in odvisnosti od drugih. Toda ta osamosvojitev je možna le tam, kjer se človek dokoplje do notranje svobode, ki ga razpoloži za službo drugim. Kjer te manjka, tudi revolucionarne ideologije ne dosežejo drugega kot spremembo gospodarja; ko pridejo novi ljudje na oblast, se hitro obdajo s predpravicami, omejijo svobodo in uvedejo nove oblike krivice.

POMEN POLITIČNEGA DELA

Danes se nudijo ljudem razne vrste modelov, ki naj bi družbi zagotovili čim večjo mero javne blaginje. Javna blaginja ni le v gospodarski dejavnosti. Ta je lahko vir bratstva in znamenje Previdnosti, če je v službi človeka; lahko pa, če se z njo pretirava, tudi svobodo uniči. Zato mora imeti na družbenem in gospodarskem področju, tako v narodnih kot mednarodnih odnosih, zadnjo besedo politična oblast.

V skladu s svojim poslanstvom se mora politična oblast vedno truditi, da najde rešitev za odnose med ljudmi. Kristjan se mora v to delo vključiti in najti soglasje med evangelijem in lastnimi izbirami. Pri vsem tem pa je treba razvijati čut za odgovornost, ki je — kot je že podčrtal papež Janez XXIII. v okrožnici »Mati in Učiteljica« — osnovna zahteva človeka in konkreten način izražanja njegove svobode.

Ko pa hoče kristjan živeti svojo vero v politični dejavnosti, ki jo pojmuje kot službo bližnjemu, si ne sme sam sebi nasprotovati ter se pridružiti ideološkim sistemom, ki radikalno ali v bistvenih stvareh nasprotujejo njegovi veri in evangeljski zamisli človeka.

KRSČANSTVU TUJE IDEOLOGIJE

Kristjan zato odklanja marksistično ideologijo, njen brezbožni materializem, njeno dialektiko nasilja in dušitve osebne svobode, njeno zanikanje nadnaravnosti v zgodovini človeka; odklanja pa tudi liberalistično ideologijo, ki sicer poveličuje individualno svobodo, toda ji ne postavlja nobenih omejitev. Krščanska vera je v tem oziru v nasprotju z obema ideologijama, ker priznava Boga, onostransko usmerjenost človeka in človeka pojmuje kot svobodno bitje z lastno odgovornostjo.

Kljub temu pa se dobijo danes kristjani, ki jih privlači socializem, v katerem hočejo najti težnje, ki so lastne njih veri. Zlasti poudarjajo voljo do pravičnosti, solidarnosti in enakosti, ki da preveva socialistično ideologijo. Tu je treba pred vsakim sodelovanjem biti gotov, da so zajamčene vrednote kot svoboda, odgovornost in odprtje do duhovnega sveta, ki edini lahko jamčijo celostni razvoj človeka.

Nekateri kristjani pa se tudi sprašujejo, ni mar marksizem v svojem zgodovinskem razvoju prišel že do take stopnje, da se da z njim v določenih primerih sodelovati.

Na to je treba reči sledeče: danes ima socializem več obrazov. Za nekatere je še vedno poziv k razrednemu boju, ki ga je treba nadaljevati, čeprav brez upanja na uspeh, brez prestanka in kjer ga ni, ga izzvati. Za druge je marksizem predvsem kolektivno izvajanje politične in gospodarske moči pod vodstvom ene same stranke, ki se smatra za edinega glasnika javne blaginje, zanikujoč posameznikom ali drugim skupinam vsako možnost izbire ali pobude. Za tretje je socializem, bodisi na oblasti ali ne, ideologija, ki sloni na zgodovinskem materializmu in na zanikanju vsega onostranskega. Za četrte pa je marksizem — in pod tem vidikom je najbolj privlačen ter zapeljiv — znanstvena dejavnost, ki analizira družbeno in politično resničnost današnjega sveta.

Čeprav je res, da je v teh zvrsteh marksizma vsega nekaj, kar smo našteli, bi bilo nevarno za kristjana pozabiti na notranjo zvezo, ki današnji marksizem povezuje z njegovo ideologijo in ki ima za cilj nasilno ter totalitarno družbo, h kateri teži po svoji notranji nuji.

KAJ NAJ STORI KRISTJAN

Ko kristjan ocenjuje vse te ideologije, naj se vrača raje k izvoru svoje vere in k načelom, ki jih Cerkev oznanja, da ne bo postal plen sistema, čigar totalitarizem bo odkril vse prepozno, če ne bo pravočasno spoznal njega korenin.

Kristjan naj skrbno opazuje slabe strani teh ideologij, ki so že razkrile, kjer so na oblasti kot npr. birokratični socializem, tehnokratični kapitalizem in avtoritarna država, pa bo hitro uvidel, da te ideologije niso znale zadovoljivo rešiti velikega človeškega problema sožitja v pravičnosti in enakosti. Sicer pa, kako naj se ti vrednoti uveljavita sredi materializma, egoizma in težnje po nasilju, ki te ideologije spremljajo?

Zato se v današnji družbi premnogi zatekajo k oporekanju, ne da bi kaj novega ali boljšega nudili. Da se izognejo lastni odgovornosti v sedanjem času, se predajajo neki utopični sliki bodočnosti.

Prav sredi tega oporekanja pa je mesto za kristjana, ki more in mora postati glasnik Boga, ki je postal človek zato, da pomaga človeku v njegovem zgodovinskem in psihološkem procesu, v katerem se borijo in menjavajo svoboda in omejitve, težina greha in dih Duha.

Razgibanost krščanske vere že zmaguje nad ozkosrčnostjo človeškega samoljubja. Opogumljen od moči Kristusovega duha in oprt na upanje se bo kristjan trudil, da zgradi novo človeško mesto, miroljubno, pravično in polno bratstva. Toda pričakovanje »nove zemlje« ne sme kristjana oslabiti v njegovi volji, da obdeluje to zemljo, temveč ga mora spodbujati k naporom za rast nove človeške družine, v kateri se bo že dalo zaznati odsev prihodnjega sveta.

Lizbona ima novega nadškofa

Kardinal Manuel Gonçalves Cerejeira, patriarh v Lizboni, se je odpovedal svoji službi. Star je 83 let. Na njegovo mesto je sv. oče imenoval dosedanjega pomožnega škofa Antona Tibeiro, ki je star 43 let. Novega patriarha čaka težka naloga, da izvede odloke zadnjega koncila v življenju portugalske Cerkve.

25 let ustavodajne skupščine

V petek 28. maja so v rimskem parlamento slovesno proslavili 25-letnico ustanovitve ustavodajne skupščine, ki je začela z delom takoj, ki je bil znan rezultat ljudskega glasovanja, ali naj Italija ostane monarhija ali pa postane republika.

Ob tej priložnosti je predsednik republike izročil spominsko medaljo vsem tistim parlamentarcem, ki so že 25 let člani parlamenta. Sam Saragat je bil prvi predsednik ustavodajne skupščine.

Saragat je imel na tej spominski svečanosti tudi govor, v katerem je podal prerez življenja italijanskega naroda v zadnjih 25 letih. Omenil je vrsto negativnih pojavov, ki so spremljali dosedanji razvoj Italije iz kmetijske v industrijsko državo. Poudaril je zvestobo Italije obrambni zvezi NATO, ki zagotavlja politično ravnovesje v svetu. Zavzel se je za enakopravnost v najširši obliki, ki naj je bodo deležni vsi državljani, a obenem poderčtal, da je treba spoštovati in uresničiti vse ustavne določbe.

Za našo slovensko manjšino ne bi hodilo npr. napak, če bi vsi odgovorni zares vzeli 3. člen ustave, ki pravi, da so vsi državljani pred zakonom enakopravni.

Kongres narodnih manjšin

Okrog sto predstavnikov tridesetih evropskih narodnostnih in etničnih manjšin, včlanjenih v FUEU, je več dni zasedalo na Švedskem, kjer so podrobno obravnavali svojske probleme evropskih manjšin. Zborovanje je bilo v Karlstadtu in je trajalo štiri dni. Več delegatov je podalo izčrpna poročila o pravnem, političnem in gospodarskem stanju svoje narodnostne skupnosti. Med njimi sta bila tudi dr. Reginald Vospernik s Koroške in dr. Drago Štoka iz naše dežele.

Dr. Vospernik je najprej ugotovil, da je minilo že šest let od podpisa dunajske pogodbe, ki zagotavlja v členu 7 reševanje slovenskih vprašanj, a da je pogodba ostala še vedno mrtva točka. Govoril je nato o slovenskih šolskih problemih in o vprašanju dvojezičnosti, o katerem na Koroškem ni ne duha ne sluha. Dalje se je dr. Vospernik ustavil pri analiziranju socialnih in ekonomskih problemov koroške dežele ter Slovencev posebej in omenil vrsto stikov, ki so jih slovenske koroške organizacije imele z raznimi krajevnimi in osrednjimi vladami. Ostro je grajal avstrijske proslave ob 50-letnici plebiscita na Koroškem, ker so bile izzivalnega značaja. Ob zaključku svojega izvajanja je predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev omenil vrsto zapostavljanj, katerim so danes podvrženi koroški Slovenci.

Deželni svetovalec dr. Štoka pa je v začetku svojih izvajanj dejal, da živi v naši deželi okrog 100.000 do 120.000 Slovencev, in sicer na Tržaškem, Goriškem in v videmski pokrajini. Rekel je, da so slednji še vedno brez šol v materinem jeziku. Omenil je zatem nastanek dežele Furlanija-Julijska Benečija in rekel, da ni izpolnila naših pričakovanj, ker ji je Rim odrekel pravico reševanja slovenskih vprašanj. Dr. Štoka je nato omenil dolgo dobo fašističnega zatiranja. V zadnjem času pa se nekaj že premika, a treba bo priti od obljub in besed k dejanjem. Omenil je s tem v zvezi politiko strank leve sredine. V drugem delu svoje intervencije pa je dr. Štoka obvestil zborovalce o vsebini spomenice, ki je bila poslana decembra lani ministrskemu predsedniku Colombu in je zaključil v upanju, da bomo kmalu prišli do svojih zaščitnih zakonov, kar je pravzaprav že nujno.

Prav tako izčrpna poročila so podali delegati raznih evropskih manjšin. Ob zaključku zborovanja je o Kanalski dolini spregovoril še Simon Prešeren iz Trbiža.

Kongres je osvojil tri resolucije, ki obravnavajo nujnost reševanja manjšinskih vprašanj in sklenil, da se bo prihodnje leto vršilo študijsko srečanje o problemih deželnih narodnih manjšin po možnosti v Trbižu.

Kongres je med drugim ponovno izvolil za predsednika dr. Volggerja (južnotirolska manjšina) in za podpredsednika dr. Vospernika (slovenska manjšina v Avstriji).

Gre za javni blagor

Pristaši razporoke bi radi dali akciji za referendum, ki naj odloči, ali prebivalci Italije zakon o razporoki odobravajo ali ne, verski pečat. Toda prav v tem dokazujejo, da je zanje enotnost zakona le zadeva vere, ko je dejansko trdnost zakona in družine skupna dobrina in moralna vrednota, na kateri bi morala biti država vsaj toliko zainteresirana kot Cerkev.

Referendum o razporoki zastavlja državljanom resno vprašanje, naj v vesti odgovorijo, ali je taki vrednoti, kot je družinska skupnost, v večjo korist nerazvezljivost zakona ali pa razporoka. Pri tem nihče od tistih, ki zahtevajo s svojim podpisom referendum, nima na umu, da bi s silo uveljavil voljo manjšine, če bo ta glede nerazvezljivosti zakona poražena na ljudskem glasovanju.

Kar resnični demokrati ne morejo sprejeti, je stališče pristašev razporoke, da ima samo parlament pravico sprejemati zakone, volivci pa nimajo nato pravice povedati, ali so z nekim zakonom soglasni, zlasti če globoko in bistveno posega v njih zasebno življenje.

Referendum bo vsakega državljana nujno povabil k razmišljanju o važnosti nerazdružnosti zakona in mu zastavil vprašanje, kaj on o tem misli, obenem pa bo referendum dokončno razkril, kakšno stališče ima večina državljanov, vernih, indiferentnih in nevernih do te za javni blagor prevažne zadeve.

Če se katoličani zavzemajo za ljudsko glasovanje, to delajo ne zato, ker vidijo v nerazvezljivosti zakona samo moralno vrednoto, ampak predvsem, ker je zanje ta nerazvezljivost moralna osnova naše civilizacije in javna dobrina, ki se ji družba lahkomiselno ne sme odreči.

Zato imajo prav vsi tisti, ki skušajo v ljudskih množicah vzbuditi čut soodgovornosti za ta važni problem s tem, da jih vabijo, naj dajo svoj podpis za zahtevo po referendumu, kakor ne moremo iti z zagrenjenostjo mimo dejstva, da tako imenovani neodvisni tisk o akciji za referendum molči ali jo napačno prikazuje, zlasti pa ne poroča, kako akcija poteka in kje lahko državljani dajo svoj podpis, teptajoč s tem pravico do obveščanja, ki gre vsakemu članu družbe.

Ognjenik Etna bruha kar naprej

Do sedaj je ognjenik Etna na Siciliji izbruhal iz sebe že 130 milijonov kubičnih metrov lave. Po količini izbruhanega materiala je to drugi izbruh v tem stoletju. Največji izbruh, ki so ga zabeležili, pa je bil leta 1669, ko je Etna izvrgla skoraj tisoč milijonov kubičnih metrov lave. Tedaj je lava dosegla celo mesto Catanijo, in jo seveda uničila.

To pot je lava, ki se pomika s precejšnji hitrostjo, že dosegla naselje Fornazzo. K sreči pa ga je le rahlo oplazila in nato spremenila svojo smer. Toda kmetje so že izgubili vsa svoja polja, in bodo kljub ohranitvi vasi prisiljeni iskati si zaposlitev drugod.

Etna bruha že skoro dva meseca. Zadnjič je intenzivno delovala od 25. novembra 1950 do 2. decembra 1951. Tedaj je količina izbruhanega materiala dosegla 171 milijonov kubičnih metrov. Škoda pa je bila pred 20 leti manjša od letošnje, ker lava ni prišla kot to pot pod 700 m nadmorske višine.

Uvrščeni so bili med kapitaliste

V Pragi je v soboto 29. maja zaključil svoje zasedanje XIV. kongres češkoslovaške komunistične partije. Pravzaprav bi moral biti petnajsti, ker štirinajsti se je vršil prav tiste avgustove dni leta 1968, ko je Sovjetska zveza s svojimi satelitskimi državami zasedla Češkoslovaško.

Na tem drugem XIV. kongresu so bili navzoči tudi štirje časnikarji iz Jugoslavije, med njimi dva slovenska: Janez Stanič od dnevnika »Delo« in Drago Košmerlj od ljubljanske televizije. Zadnja dva sta bila poslana v tiskovni center, ki je namenjen časnikarjem iz kapitalističnih držav, v katerem je veliko manj možnosti poročanja kot iz centra za socialistične države.

Seveda sta slovenska časnikarja zaradi očitnega zapostavljanja protestirala, a sta dobila odgovor, da so tako zahtevali tehnični razlogi. Uredništvi »Dela« in RTV Ljubljana sta zaradi tega vložili protest pri češkoslovaškem poslaništvu v Beogradu.

Pa ne samo Jugoslovani, tudi italijanski komunisti so na omenjenem kongresu doživeli krepko ponižanje. Tako odposlanec italijanske komunistične partije Segre ni smel prebrati poslanice, ki je bila namenjena češkoslovaškim komunistom. Besedilo te poslanice je zato objavil tiskovni urad KPI v Rimu. V njej je med drugim rečeno:

»Dali smo pozitivno oceno temeljnih smernic nove smeri, ki jo je začela vaša partija januarja 1968, čeprav si nismo prikrivali težav in nevarnosti, ki so nastale pri njih uresničevanju. Iz tega je nastalo tudi naše nesoglasje do vojaške intervencije v Češkoslovaški s strani petih držav varšavskega pakta. Z iskrenostjo, ki mora po našem mnenju navdihovati odnose med komunističnimi partijami, vam rečemo, da ne smatramo, da bi pozneje nastopili taki elementi, ki bi vplivali na spremembo tega našega stališča. To stališče pa temelji na prepričanju, da je osnova internacionalizma neodvisnost in suverenost vsake komunistične partije in države.«

Prav tako zaradi podobnih stališč tudi italijanskim predstavnikom stranke socialistične proletarske enotnosti (PSIUP-a) ni bilo na kongresu dano dovoljenje prebrati svoj dokument.

Beneški Slovenci v Švici

V začetku maja je Društvo slovenskih izseljencev Beneške Slovenije odprlo svoje prve društvene prostore v kraju Orbe blizu Lausanna. Odprtja se je udeležilo veliko število emigrantov ter povabljenih gostov, katere je pozdravil tajnik društva Dino del Medico; prebral je tudi telegrame povabljenih, ki se pa slovesnosti niso mogli udeležiti (Stopper, Štoka, Lovriha itd.). Daljši govor je nato imel predsednik društvo Marko Petrič, ki je obravnaval predvsem probleme izseljenstva ter socialna vprašanja Beneške Slovenije.

Prezrti beneški duhovniki

Slovenski poslanec Tone Remc je slovenskemu izvršnemu svetu postavil vprašanje v zvezi s stanjem Beneških Slovencev v Italiji. Na to vprašanje je 4. maja odgovoril na zasedanju slovenske skupščine član izvršnega sveta SR Slovenije (na kratko: član slovenske vlade) dr. Ernest Petrič; prinašamo njegov odgovor s pripombo, da slovenski parlament ni smel zvedeti, da še danes živijo in se iz čistega idealizma trudijo za svoje ljudstvo predvsem slovenski duhovniki. Ta peščica pogumnih mož opravlja sv. maše tudi v slovenščini (cerkev je torej edini kraj, kjer je moč slišati javno slovenski jezik vsako nedeljo) in že dalj časa izdaja časopis »Dom« (izhaja po finančnih možnostih), ki je lepo pisan in urejevan. Vsega tega Slovenija ne sme vedeti. Žalostno, in potem pravimo, da nam je Benečija tako pri srcu. Dr. Ernest Petrič pa je vedel o Beneških Slovencih povedati sledeče:

»Beneški Slovenci so bili priključeni k Italiji no osnovi plebiscita 1866. Kljub temu, da so bili tudi z državno mejo ločeni od jedra slovenskega naroda, so vse do danes ohranili svoj jezik, šege in običaje. Italija obstoja beneških Slovencev kot narodnostne skupine ni priznavala niti v preteklosti niti danes.

Beneški Slovenci nimajo možnosti pouka v materinem jeziku, niti drugih narodnostnih pravic. Vse do konca druge svetovne vojne niso imeli svojih kulturno-prosvetnih organizacij. Med drugo svetovno vojno so se beneški Slovenci aktivno udeleževali borbe proti fažizmu in formirali v sklopu IX. korpusa briško-beneški odred.

Ta neposredni stik z jedrom slovenskega naroda je vplival na oživitev nacionalne zavesti. Kmalu so ustanovili kulturno-prosvetno društvo "Ivan Trinko" in leta 1950 pričeli izdajati tudi svoj štirinajstdnevni časopis "Matajur".

Gospodarsko je Beneška Slovenija zaostala pokrajina malih hribovskih kmetij z močnim izseljevanjem. Kolonija slovenskih izseljencev iz Benečije, ki delajo v Švici, izdaja svoj bilten "Emigrant", v katerem se zavzemajo za reševanje svojih izseljenskih, predvsem pa domačih beneških problemov. Med prizadevanji beneških Slovencev za uveljavitev narodnostnih pravic je znana "spomenica" poslana predsedniku republike Italije gospodu Saragatu ob stoletnici plebiscita, v kateri beneški Slovenci zahtevajo enako obravnavanje, kot ga imajo ostali Slovenci v Italiji, predvsem pa pouk v materinem jeziku.

Leta 1969 je dr. Berzanti, predsednik deželne vlade dežele Furlanija-Julijska krajina sprejel delegacijo beneških Slovencev, ki mu je predložila dokument z zahtevami, med katerimi je pouk v materinem jeziku na prvem mestu, pa tudi podpore slovenskim društvom in tisku ter nameščanje uradnikov, ki obvladajo slovenski jezik, Upamo, da je obisk delegacije beneških Slovencev pri predsedniku deželne vlade Furlanije-Julijske krajine prvi korak k postopnemu urejanju problemov in upravičenih zahtev beneških Slovencev.«

Frančiškanski general p. Konstantin Kosser (v sredi) v družbi svetogorskega gvardijana p. Martina Perca (levo) in provinciala slovenske frančiškanske province p. Marijana Valenčaka. Slika je bila povzeta na Kapeli pri Gorici, kjer se je generalni minister srečal z vsemi patri frančiškani, ki delujejo na slov. Primorskem

Šmarnične pobožnosti v goriškem mestu

Utihnili so šmarnični zvonovi, mesec maj je vzel slovo. Človeku je tako pri srcu, kakor da je minil praznik ljubljene matere. Spet stopamo v enolične dni. Vsak dan smo se zbirali okrog majniškega oltarja in s sveto daritvijo počastili ne samo Jezusa, temveč tudi njegovo Mater.

Šmarnice v goriški stolnici je obiskovalo lepo število vernikov. Pevski zbor je skozi ves mesec vztrajno in lepo prepeval naše prelepe majniške pesmi. Pri orglah je petje spremljala prof. Lojzka Bratuževa, v njeni bolezni pa jo je nadomeščal g. Podobnik, za kar mu gre najprisrčnejša zahvala. Stolniški vikar dr. Humar je po sv. maši imel lepe govore o vseh tistih, ki so Slovencem prinesli vero in z njo češčenje Matere božje, med njimi sv. Modest, sv. Hema, sv. Pavlin, sv. Ciril in Metod, nato še cistercijanci, frančiškani in drugi redovniki, ki so bili vedno zavzeti v češčenju Matere božje.

Zvečer pa so se slovenski verniki zbirali v cerkvi sv. Ivana, kjer je bila sveta maša in nato šmarnično branje. Msgr. Močnik nam je bral iz knjige salezijanca dr. Jenka »Marija in naš čas«. Vernikom so bile letošnje šmarnice všeč, še posebno ker je bilo v njih toliko zgledov. Izredno veliko vernikov se je zbralo v cerkvi sv. Ivana za zaključno pobožnost v ponedeljek 31. maja. Škoda, da jih ni bilo med mesecem vedno toliko. Po sv. maši in po končanem šmarničnem branju so bile še pete litanije, zahvalna pesem in ofer.

Moramo pa priznati, da po vseh goriških cerkvah, tudi pri italijanskih pobožnostih, pada število vernikov. Zlasti ni otrok in mladine. Na praznik Kristusovega vnebohoda, ko je onstran meje delavnik, smo pri šmarnicah na Kapeli našteli nad 130 otrok, veliko fantov in deklet in še najmanj starejših oseb, ki tvorijo pri nas glavnino vernikov. Upajmo, da nam bo Kraljica maja milostljiva in da je vseeno z veseljem sprejela naše češčenje in našo vero v Kristusa Gospoda.

Velike slovesnosti v Fatimi

13. maja so bile velike slovesnosti v Fatimi za obletnico Marijinega prikazovanja leta 1917. Poročila pravijo, da se je zbralo v Fatimi okoli 300.000 ljudi. Sv. oče Pavel VI. je zbranim romarjem poslal posebno poslanico.

Srečanje tržaških in goriških izvoljenih predstavnikov

Prejšnjo soboto 29. maja so se sestali na prijateljskem pomenku v Jamljah izvoljeni predstavniki v posamezne upravne enote ter komisije z Goriške in Tržaške. Na sestanku so sodelovali izvoljeni predstavniki Slovenske demokratske zveze za Goriško ter Slovenske skupnosti za Tržaško.

Številne zbrane zastopnike je v imenu goriških udeležencev najprej pozdravil dr. Avgust Sfiligoj, ki je na kratko prikazal pomen sestanka ter orisal vlogo slovenske demokratične in samostojne politične organizacije v zamejstvu. Za njim je v imenu tržaških udeležencev spregovoril občinski odbornik v Trstu dr. Rafko Dolhar, nakar je povzel besedo deželni svetovalec dr. Drago Štoka. V svojih izvajanjih je izvoljeni predstavnik Slovenske skupnosti v deželni upravi podal tehtno poročilo o delu na deželni ravni in vlogi povezave med slovenskimi predeli od Trbiža do Milj. Dr. Štoka je tudi poročal o nedavnem mednarodnem kongresu narodnih manjšin na Švedskem, katerega se je udeležil in na njem tudi predstavil slovenski položaj.

Goriška pokrajinska svetovalka gdč. Marija Ferletič je nato prikazala delovanje goriške pokrajinske uprave in prizadevanja za uveljavljanje pravic Slovencev v njenem okviru. G. Maks Komac je kot član upravnega sveta goriške bolnišnice poročal o delovanju te ustanove. Probleme števerjanske občine — in na splošno vsake slovenske občine v zamejstvu — pa je stvarno predstavil števerjanski odbornik g. Ciril Terpin.

Sledilo je še več manjših intervencij, nakar se je razvil živahen razgovor med navzočimi udeleženci.

Delovanje naših občinskih svetovalcev

V zadnjem času se je goriški občinski svet večkrat sestal ter razpravljal o zadevah upravnega značaja in se hkrati dotaknil tudi vprašanj, ki so bistvene važnosti za gospodarstvo našega mesta.

Daljšo razpravo so svetovalci posvetili krizi, ki je zajela tekstilno industrijo in povzročila precej resno stanje tudi v tukajšnjih tovarnah. Za Slovensko demokratsko zvezo je prof. Bratina podprl dnevni red, ki obvezuje občinsko upravo, da napravi vse potrebne korake v podporo prizadetega delavstva, pripomnil pa obenem, da je treba ustvariti primerne pogoje za zaposlitev tudi na drugih področjih, ker sama industrija ne daje zadostnega jamstva.

Drugo važno vprašanje pa se je nanašalo na izdelavo urbanističnih načrtov za upravno središče, za področje ob novem mejnem prehodu pri Štandrežu, za sosedno blagovno središče in za industrijsko področje. Za uresničenje raznih naprav na omenjenih področjih bodo potrebna obsežna zemljišča, ki so sedaj last predvsem neposrednih obdelovalcev zemlje. Tega se je prav posebno dotaknil prof. Bratina in poudaril, da je SDZ za odkup potrebnega sveta po pravičnih cenah in nasprotna razlaščevanju, ker bi to še bolj zadelo že itak prizadete kmetovalce.

V ponedeljek 24. maja sta se občinski odbornik dr. Paulin in prof. Bratina sestala s prebivalci Štmavra, ki so jima našteli razne potrebe domače vasi. Gre za dokončno ureditev cest v samem Štmavru in v Koštaboni, za novo streho cerkve, za pokopališče in še za vrsto drugih manjših zadev, ki bi jih občinska uprava morala čimprej urediti.

Pred kratkim je občinski svetovalec prof. Bratina poslal goriškemu občinskemu odboru nujno vprašanje o obdavčenju občanov. Pristojna davčna sveta ugotavljata namreč dohodke posameznikov, zato je prav, trdi prof. Bratina, da tudi odbor izvrši svojo dolžnost, in to v smislu programskega dogovora leve sredine, da ne bo očitkov o kakšni diskriminaciji.

Seja odbora SDS v Gorici

Pretekli teden se je sestal ožji odbor Slovenske demokratske skupnosti, članice SDZ v Gorici. Razpravljal je o dogovoru iz leta 1968 med Slovensko demokratsko zvezo v Gorici in Slovensko skupnostjo v Trstu o delitvi mandatne dobe v deželnem svetu. Ob deželnih volitvah leta 1968 je bil namreč sklenjen sporazum med SDZ v Gorici in Slovensko skupnostjo v Trstu, da bo trajala doba tržaškega svetovalca tri leta, goriškega svetovalca pa ostali dve leti. Takrat se je mislilo, da bo trajal deželni svet pet let, zdaj pa je gotovo, da bo mandatna doba trajala le štiri leta. Dozorel je potemtakem čas za izvršitev omenjenega sporazuma in dr. Drago Štoka je pred nekaj tedni pismeno sporočil vodstvu SDZ v Gorici, da daje svoj mandat na razpolago.

Vodstvo SDZ je tedaj pisalo svetu Slovenske skupnosti v Trstu (in v vednost dr. Štoki), naj v spoštovanju podpisanega sporazuma zagotovi goriškemu zastopniku dejanski prevzem in vstop v deželni svet.

Na to pismo je predsednik sveta Slovenske skupnosti odgovoril negativno in tudi Slovensko ljudsko gibanje v Gorici, ki je včlanjeno v SDZ, je zavzelo stališče, naj dr. Štoka še dalje ostane v deželnem svetu.

Slovenska demokratska skupnost v Gorici ostro protestira proti kršitvi sporazuma in odločno zahteva njegovo spoštovanje. Slovenska skupnost v Trstu je sklenila dogovor in ga je dolžna izvršiti brez obotavljanja. SLG v Gorici pa nima pravne moči, da samo odloča o vprašanju, ki se osebno tiče izvoljenega svetovalca dr. A. Sfiligoja, a obenem zanima Slovensko demokratsko zvezo v celoti in vse goriške volivce, ki so glasovali v smislu omenjenega sporazuma.

Ožji odbor SDS je vzel hkrati na znanje, da je tudi dr. Sfiligoj poslal pismo dr. Štoki (in v vednost svetu Slovenske skupnosti) in da čaka na resno in pošteno izpolnitev dogovora.

Zakon v korist zaostalih

Deželni svet je odobril zakon, po katerem bodo manj normalni deležni deželne pomoči. Gre za pomoč ene milijarde bolnišnicam oz. ustanovam, ki skrbe za te nesrečneže. V debato je posegel tudi svetovalec Liste Slovenske skupnosti dr. Štoka in se odločno postavil na stališče, da je treba invalidom in manj normalnim nuditi učinkovito in stalno pomoč. Ti nesrečneži so zapostavljeni in večkrat osamljeni od družbe. Dr. Štoka je obsodil brezčutnost današnje družbe do teh invalidov. Družba ni vredna besede civilizacija, dokler ne reši pravično in temeljito problema manj normalnih in civilnih invalidov, ki jim je življenje vse preveč trpko.

Bralci pišejo

Ostali so zvesti nasilju

Tržaško komunistično glasilo »Delo« je spet izlilo nekaj strupenih stavkov na naš list. Nočemo se spustiti na isto raven, zato tudi ne bomo listu odgovarjali, saj pač ne pričakujemo, da nas bo »Delo« začelo hvaliti. Pravi člankar med drugim tole: »Da se pisec tega članka (v Katoliškem glasu, op. pisca) in tisti, ki mu ga je dovolil objaviti, vedeta kot fašista, je golo dejstvo in o njem ni vredno niti razpravljati. Nekega dne bosta dobila svoje.«

Prvič: če bi kdaj kdo z znanstveno natančnostjo brskal po preteklosti, tja v leta 1930-1939, bi ugotovil, da je marsikdo, ki se ima danes za naprednega in voli PCI, nosil takrat črno srajco in tak črn »cof«, da ima najbrž še danes žulje na hrbtu!

Drugič: stavek »nekega dne bosta dobila svoje« izraža določeno grožnjo, češ ko bomo prišli na oblast, vas bomo takrat s svinčenkami poslali na oni svet. To je zelo verjetno, saj ni bilo niti malo pomišljanja pred ustrelitvijo kaplana Piščanca, dr. Ehrlicha, pred mučenjem neštetih nekomunistov in pred zločinom nad 12.000 razoroženimi slovenskimi fanti in možmi. Kot ni bilo pomišljanja pred leti, ko se je šlo s tanki nad madžarske, češkoslovaške in poljske delavce. Komunizem je pač sposoben za vsak zločin, ker ne prenese svobode.

Na srečo imamo volitve, na katerih se večina našega ljudstva ne izreka za komunizem. Saj od 120.000 Slovencev (kolikor nas je v deželi) le kakih 20.000 voli za PCI.

Mladinec, ki je proti vsaki dikaturi

P. S. - Rekel sem 120.000 Slovencev, pa sem zgrešil: reči bi moral Slovenčkov, tako kot je zafrkantsko imenovalo Slovence tržaško »Delo«. Citiram stavek, tako da bodo naši bralci vedeli, s kakšnimi iskrenimi Slovenci imamo opravka: »Kot deželni poslanec Slovenske, čudno, skupnosti, si pač prizadeva (Štoka namreč, op. pisca) za to, da bi lahko jutrišnji Slovenčki mirno govorili po naše, brali dvojezična imena vasi...« Niti tržaški »Piccolo« ne piše več tako!!!

RAZNO

Žabnice - 500 let župnije

Letos obhajajo Žabnice pod Sv. Višarjami izreden jubilej, poteklo je namreč 500 let, odkar je bila posvečena župna cerkev sv. Egidija. Posvetil jo je dne 28. marca 1471 škof Andrej iz Ferrentina, ki je bil v tistem času generalni vikar oglejskega patriarha za avstrijski del oglejskega patriarhata. Žabnice so namreč v tistih časih spadale pod oglejskega patriarha kot večina slovenskih dežel južno od Drave.

Žabničani so ta jubilej obhajali z vso slovesnostjo dne 28. aprila, ker je bile 28. marca tiha nedelja, ko liturgično niso dovoljene zunanje slovesnosti. Cerkev so za to priložnost lepo okrasili zunaj in znotraj. Najprej je zunaj blestel napis z lučkami »500 let« in seveda ni manjkal slavolok, kot je že tradicionalno v Žabnicah. Tudi znotraj je bila cerkev vsa v cvetju. Tega praznovanja so se udeležili vsi župniki iz Kanalske doline s trbiškim dekanom na čelu. Ta je vodil slovesno somaševano mašo ob 20. uri in imel govor v italijanščini. Tej maši je prisostvoval tudi dekan iz Šmohora v Ziljski dolini (St. Hermagor), ki je imel govor najprej v slovenščini, nato še v nemščini. Pevski zbor je zelo pripomogel pri tej maši, da je čim lepše uspela. Pel je latinsko mašo in vmes tudi slovenske pesmi. Cerkev je bila polna vernikov, čeprav je bilo praznovanje na delovni dan.

Žabničan

S TRŽAŠKEGA

Onesnaženje okolja

Pred časom smo v našem listu opozorili na nevarnosti, ki groze človeku, ker je s svojimi nespametnimi in »naprednimi« posegi premaknil ravnotežje, ki vlada v naravi. Med drugim smo takrat podvomili v zagotovila, češ da voda, ki jo dobavlja reka Timava, ni onesnažena. Sedaj lahko zabeležimo, da so bili dvomi upravičeni.

Med razpravo v deželnem svetu o onesnaženju okolja so svetovalci prejeli poročilo komisije, ki je pripravila zakonski osnutek proti onesnaževanju okolja. V poročilu je med drugim omenjeno, da je »na področju onesnaženja rečnih voda skrajni primer Timave, katere vode niso pitne in jih ni mogoče uporabiti za novi tržaški vodovod zaradi odplake pred kratkim dograjenih jugoslovanskih industrij.«

Na omenjeni seji deželnega sveta so izglasovali zakon o podporah za preučevanje vzrokov onesnaževanja okolja v deželi ter so imenovali posebno posvetovalno komisijo, ki bo na podlagi izsledkov strokovnjakov predlagala potrebne ukrepe deželni vladi. V razpravo o tem tako važnem vprašanju je posegel tudi svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Štoka.

Vesel družinski dogodek

V mladi družini dr. Jurija in Marte Vodopivec se je rodila hčerka Vladimira. Staršem iskreno čestitamo in želimo, da bi imeli veliko veselja s hčerko!

Sv. Barbara pri Miljah

G. Lino Cocci, dušni pastir pri S. Barbari, ki z enako vnemo skrbi za vernike slovenskega in italijanskega jezika, bo na praznik sv. Petra in Pavla 29. junija slavil 25-letnico svojega mašništva.

Ob 9.30 bo opravil na prostem pred cerkvijo slovensko peto mašo z branjem in pridigo v italijanščini. G. srebrnomašnik ne želi za to priložnost ne cvetja in ne darov. Zanj bo najlepši dar navzočnost vseh, ki bodo prišli k jubilejni sv. maši, da izpričajo spoštovanje in ljubezen do Kristusovega duhovništva.

Kdor nima svojega vozila, se lahko posluži avtobusa Trst-Muggia Vecchia (Stare Milje) ob 8,15 ali filobusa Trst-Milje ob 8,13. V Miljah je treba prestopiti na avtobus na relaciji Milje-Sv. Barbara, ki odhaja ob 9. uri. Povratek od Sv. Barbare je mogoč ob 11,10; 12,10; 14,55 itd.

Okrogla miza v Dolini

Srednja šola »Simon Gregorčič« v Dolini je v sodelovanju z združenjem staršev priredila v Mladinskem krožku pogovor za okroglo mizo o temi: Izvenšolsko udejstvovanje naše mladine. Z referati so sodelovali ravnatelj srednje šole prof. Aldo Štefančič, profesorji Ivan Theuerschuh, Bojan Pavletič, Ubald Vrabec, didaktični ravnatelj Egidij Strnad, župnik Albin Grmek, Miran Kuret in Vojko Kocjančič. Sledila je debata, ki jo je vodil prof. Ivan Artač. Na večeru so ugotovili, da mora biti izvenšolsko delo mladine pravilno usmerjeno, pod strokovnim vodstvom in v zdravem okolju.

Gledališka sezona 1970-71 v Gorici

Že v zadnji številki smo na kratko poročali o tiskovni konferenci, ki je bila 25. maja na goriškem gradu in jo je sklicalo vodstvo Slovenskega gledališča v Trstu. Tedaj smo tudi obljubili daljše poročilo o tej konferenci.

Prvi je govoril predsednik EMAC-a G. Agati, ki je podal kratek obračun o pretekli gledališki sezoni tako na italijanski kot na slovenski strani. Obračun je zelo pozitiven, saj je občutno naraslo število abonentov, kakih 700 na italijanski strani, nad 400 na slovenski ter število obiskov pri predstavah, 15.000 pri italijanskih in 7.000 pri slovenskih predstavah. Številke so gotovo razveseljive. Lahko bi pa se še dale povečati. Lahko bi se bilo tudi več naredilo, če bi bilo več finančnih sredstev na razpolago; teh pa kulturi zmeraj primanjkuje. Podčrtal je tudi, da so nekateri krogi v Gorici pokazali določeno mero nerazumevanja za tako kulturno sodelovanje, kot ga je razvil EMAC, in kritizirali zaradi tega to kulturno ustanovo. Posebno misini in dnevnik »Piccolo«, kot je bilo razumeti iz njegovih besedi. Povedal je tudi, da je občinska komisija odobrila načrte za gradnjo Kulturnega doma v Gorici.

Za Agatijem je spregovoril prof. Tavčar, ki se je zahvalil vsem, ki so pomagali pri organizaciji pretekle gledališke sezone, ki je presegla vsa pričakovanja. Za njim je povzel besedo Filibert Benedetič, ki je prebral naslednje poročilo:

V programu za abonente, ki je bil v celoti izpolnjen, je bilo osem del. Od teh jih je pet uprizorilo Slovensko gledališče iz Trsta, dve deli sta bili vzeti iz repertoarja Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice, z enim delom pa je prvič v Gorici gostovala Drama Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane.

26. novembra 1970 je PDG iz Nove Gorice odprlo sezono s Cankarjevim Kraljem na Betajnovi v Katoliškem domu; 14. januarja 1971 je v gledališču Verdi nastopilo gledališče iz Trsta s Tolstojevo Močjo teme; 31. januarja z dvema predstavama ter 2. februarja z eno je isto gledališče nastopilo v prosvetni dvorani na Verdijevem korzu z Nušićevo komedijo »Kaj bojo rekli ljudje«; 25. in 26. februarja je PDG iz Nove Gorice nastopilo v Katoliškem domu s komedijo P. Ustinova »Romanov in Julija«; 11., 12. in 13. marca je v prosvetni dvorani na Verdijevem korzu tržaško gledališče uprizorilo Holbergovo komedijo »Jeppe s hriba«; 29. marca je Drama SNG iz Ljubljane nastopila v gledališču Verdi s Shakespearovim »Macbethom«; 15. in 16. aprila je gledališče iz Trsta uprizorilo v Katoliškem domu Smoletovo »Antigono« ter 13. in 14. maja s komedijo Vitaliana Brancatija »Raffaele« zaključilo v Katoliškem domu sezono.

Poleg teh predstav, ki so bile v abonentskem programu, je tržaško gledališče 23. decembra 1970 dvakrat uprizorilo v Katoliškem domu za naše najmlajše »Kekca«. Predstava za najmlajše je tudi v Gorici postala že tradicionalna. 30. aprila sta bili še dve otroški predstavi v odrski postavitvi ljubljanskega Mladinskega gledališča, ki je v Katoliškem domu uprizorilo »Cipka in Capka«.

Tržaško gledališče je v istem skupnem dogovoru gostovalo 19. marca v Doberdobu v župnijski dvorani z Nušićevo komedijo »Kaj bojo rekli ljudje«, z isto komedijo pa 12. aprila še v Steverjanu in 27. aprila v Štandrežu. S komedijo »Raffaele« je to gledališče še gostovalo v Štandrežu v župnijski dvorani 22. maja, v Doberdobu v župnijski dvorani 23. maja, v Steverjanu pa 31. maja.

Abonentov je bilo 434, v skupnem številu pri vseh predstavah 3.453; ostalih obiskovalcev pri abonentskih predstavah je bilo 1.515. Povprečje pri vsaki predstavi za abonente je znašalo 331. Pri ostalih predstavah in recitalih je bilo 2.182 obiskovalcev. Vseh predstav skupaj je bilo na Goriškem 24; tem je treba še dodati šest recitacijskih večerov. Skupno število obiskovalcev je bilo 7.150. Za abonente iz okolice ter za otroke pri otroških predstavah je tržaško gledališče organiziralo prevoz s 43 avtobusi.

Goriška gledališka sezona se je začela razmeroma pozno. V okviru približno petih mesecev je bilo treba razvrstiti osem del abonentskega programa. Vsklajevanje terminov za tri dvorane je organizatorjem povzročilo velike težave, zaradi katerih ni bilo mogoče ustreči abonentom kot bi bilo potrebno. Največji nedostatek je bil prav pomanjkanje stalnega sedeža za abonente. Ta nedostatek bo treba nujno odpraviti za prihodnjo sezono.

Goriška gledališka sezona je torej izpolnila vsa pričakovanja. Poleg goriški publiki, ki je glavni nosilec uspeha, gre zahvala Zvezi slovenske katoliške prosvete, Slovenski prosvetni zvezi in EMAC-u. Treba pa je izreči posebno priznanje časnikarjem, ki so sledili vsemu našemu delu in mu dajali potrebni poudarek. Z velikim zadovoljstvom lahko ugotovimo, da je kulturna beseda prerasla okvire ozkih strankarskih gledanj in prešla v dialektiko višjih skupnih interesov, kjer so tudi nacionalne razlike vir človeškega bogastva.

Po poročilu Filiberta Benedetiča se je oglasil odbornik za šolstvo in kulturo Moise, ki je prav tako izrezil pohvalo prireditelju in pojasnil nekaj kulturnih pobud, ki so v načrtu za prihodnje čase (razstava risb šolskih otrok iz Gorice in iz Hrvatske, pouk tujih jezikov in tudi slovenščine v osnovnih šolah, televizijska oddaja iz Ljubljane, ki bo zajela tudi Gorico itd.).

Za odbornikom Moisejem sta spregovorila še E. Košuta kot predsednik Slovenske prosvetne zveze in dr. K. Humar kot predsednik Zveze slov. kat. prosvete.

Ko so bila končana poročila prireditelev, so se oglasili časnikarji in drugi, ki so zastavili razna vprašanja v zvezi s pravkar minulo gledališko sezono in tudi o načrtih za naprej. Konferenca, ki je trajala skoro dve uri, se je potem v enako prijateljskem ozračju zaključila ob kozarcu vina.

Naj končamo to poročilo z mislijo, ki jo je izrekel časnikar »Primorskega dnevnika« Ivo Marinič: »Gledališka sezona je tako dobro uspela, ker so naši ljudje videli, da smo mi in drugi Slovenci našli skupno govorico vsaj v kulturi.«

V škedenjskem Domu
bo v torek 8. junija ob 21. uri

PEVSKI VEČER

Nastopili bodo »Fantje izpod Grmade« ter škedenjski dekliški zbor

Skavtske prireditve

Skavtsko delovno leto se začne septembra in se zaključi maja. Poletni meseci so namenjeni prijetni in koristni zabavi, to je taborjenju in pripravi nanj.

Letošnje delovno leto zaključujejo slovenski tržaški skavti in skavtinje s prireditvami, na katere so vabljeni starši, pa tudi mladi in stari prijatelji te organizacije.

Prve so imele svojo prireditev skavtinje III. čete iz Mavhinj, Slivnega, Nabrežine, Sv. Križa. Nastopile so v nedeljo 9. maja v društveni dvorani v Nabrežini s pestrim programom. Starši in prijatelji so bili videti z nastopom zelo zadovoljni. Največ veselja je vzbudil njihov jazz-orkester: štiri živahne skavtinje so ob gramofonu z mimiko posnemale igranje tega orkestra.

Naslednja prireditev je bila 23. maja v Marijinem domu v ul. Risorta v Trstu, kjer imajo skavti svoj sedež. Program je bil tudi tu zelo pester. Sledili so si duhoviti prizori, filmi, pevske točke. Občinstvu je bil najbolj všeč plesni nastop veveric od Sv. Vincencija, ki so v hlačah in škornjih pogumno zaplesale ruski ples Kazačok. Točko so morale ponoviti. Sicer pa so bili vsi nastopajoči pridni. Več točk so pripravile skavtinje od Sv. Ivana. Marjan Jevnikar je predvajal svoj zelo dober film o pomladi. Toliko zanimivega so imeli skavti pokazati, da se je zdelo, da občinstva sploh ne mislijo pustiti domov.

Nastop mladinskega odra pri Sv. Ivanu

V nedeljo 30. maja se je v dvorani Marijinega doma predstavil občinstvu mladinski oder s štiridejanko »Krojaček junaček«, ki je igrica (kakor je dejal dvorni norček Frnikula) za mladino od petih do devetdesetih let. In prav ta mladina od petih do devetdesetih let je napolnila dvorano (in balkon) do zadnjega kotička ter sledila izvajanju z napeto pozornostjo in nagradila igralce tudi ob odprti sceni, posebno še male, srčkane plesalke v baletni točki v drugem dejanju. Te je pripravila gdč. Selma Micheluzzi. Vsi nastopajoči so odigrali svojo vlogo sproščeno ter zaslužijo vso pohvalo.

Največ zaslug za uspešni nastop si je pridobil režiser Stane Raztresen. Pripraviti več kot dvajset mladih ljudi od štirih do šestnajst let res ni majhna reč. Burno ploskanje, s katerim ga je občinstvo nagradilo ob koncu prireditve je bil najboljši dokaz, kako Svetoivančani cenijo njegovo delo, pa naj pride kot recitator ali pa kot režiser. V dokaz iskrenega priznanja so mu prisotni poklonili lep šopek cvetlic. Želeli bi si še takih mladinskih prireditev, ki naj bi prinesle med nas sveže kulturno ozračje.

E. Fischer

Mladinski socialni dan v Borštu

Bil je v nedeljo 30. maja v domu Janeza Ev. Kreka. Udeležilo se ga je okoli trideset deklet in fantov, članov Mladinske skupine, Slovenskih tržaških skavtinj in skavtov ter Slovenskega kulturnega kluba.

Prvo predavanje je imel dr. Anton Kacin o Krekovem mestu v razvoju krščansko-socialnega gibanja na Slovenskem. Po predavanju se je razvil daljši razgovor predvsem o Krekovih sodelavcih in njihovi nadaljnji poti, o odnosu do komunizma, o Krekovi osebnosti in njegovih morebitnih napakah. Sledilo je skupno kosilo v Krekovem domu.

Popoldne je imel prvo predavanje g. Pavle Bratina iz Ilirske Bistrice. Govoril je o razvoju krščanske misli po zadnjem vatikanskem koncilu s posebnim ozirom na družbeno problematiko. Sledilo je predavanje o zadnji papeževi socialni okrožnici, ki ga je imel dr. Matej Poštovan. Na vsa tri predavanja se bomo zaradi njih pomembnosti vrnili prihodnjič.

Popoldanski razgovor po obeh predavanjih se je sukal okoli teh vprašanj: težave pri vpeljevanju koncilskih smernic v življenje, zadeva z ACLI, prenavljanje v Cerkvi, položaj v Jugoslaviji, verski davek. Socialni dan se je nato zaključil v cerkvi, kjer je sv. mašo opravil g. Pavle Bratina.

Deset let Marijinega doma v Rojanu

Praznovanje desetletnice Marijinega doma je v nedeljo 30. maja izredno lepo poteklo. Praznovanje je pokazalo, da je župnijska skupnost povezana z Domom. Dopoldne je bila sv. maša za vse dobrotnike, žive in umrle, Marijinega doma. Takoj nato je bilo odprtje razstave mladih umetnikov Roberta Kozmana in Edija Žerjala. Zanimanje za razstavo je bilo veliko. Sledila je tekma v namiznem tenisu. Nastopilo je osem igralcev. Borba za prvo mesto je bila lepa in napeta. Zmagal je Boris Fabijan, drugo mesto pa je pripadlo Marinu Ažmanu.

Vreme je grozilo, da bo motilo popoldansko praznovanje, a se je k sreči polagoma zboljšalo. Dvorana se je napolnila do kraja, mnogi so morali celo stati. Program je bil slikovit. Po uvodni pesmi rojanskega zbora je g. Stanko Zorko opisal delovanje v Domu v preteklih desetih letih in se zahvalil vsem za sodelovanje.

Nastop otrok osnovne šole je bil prisrčen. Veliko je bilo pričakovanje, kaj bodo pokazali gojenci glasbene šole, ki je začela z delovanjem preteklega decembra pod vodstvom Ileane Zajčeve. Kar presenečeni smo bili nad uspehi.

Svojevrsten je bil nastop dijakov enotne srednje šole, ki so pod vodstvom prof. Marice Župančičeve nastopili s flavtami. To je bil kar pravi orkester.

Za sklep akademije je zbor zapel še tri pesmi. Udeleženci so se še dolgo pomudili na igrišču Marijinega doma in se razgovarjali o uspeli akademiji. Veseli smo se razhajali z željo, da bi nas Marijin dom družil še nadalje in uspešno služil naši župnijski skupnosti.

Z. S.

Otvoritev doma v Borštu

To nedeljo 6. junija bomo imeli v naši župniji praznično vzdušje. Pri maši ob 9. uri se bomo v farni skupnosti Bogu zahvalili za dokončanje župnijskega doma in še nekaterih drugih del.

Popoldne ob 17.30 pa bo odprtje in blagoslov doma, ki ga bo opravil škofov vikar dr. Lojze Škerl. Dom se bo imenoval »Krekov župnijski dom« po znanem socialno-prosvetnem oblikovalcu našega naroda dr. Janezu Evangelistu Kreku.

Po končani otvoritvi so vsi udeleženci povabljeni v dvorano (pri sestrah), kjer bo slavnostna prireditev s pestrim sporedom. Poleg nastopov mladine z dramskima prizoroma, dveh baletov, glasbenega ansambla in cerkvenih pevskih zborov, bo s posebno točko v spomin Kreku nastopil kot gost tudi Radijski oder pod vodstvom prof. Peterlina. Priložnostni nagovor pa bo imel naš deželni poslanec dr. Drago Štoka.

Prireditev v dvorani se bo pričela ob 18.30.

Na vzornem vinogradniškem posestvu

V nedeljo 16. maja so se zbrali udeleženci kmetijskih tečajev iz Boršta, Padriča, Trebč, Sv. Križa, Saleža, Slivnega in Mavhinj ter se v dveh avtobusih odpeljali v bližino Krmina. Tokrat so obiskali družino, ki se izključno bavi samo z vinogradništvom in poseduje 70 hektarjev vinogradov. Zadnji uspeh je družina dosegla z odlično urejenim novim nasadom trt v gričevnatih Brdih. V ta namen so dobesedno zravnali dva griča, ki sta bila prej poraščena z vsemogočim drevjem in grmovjem in si uredili 30 ha vinograda. Delo so opravili mogočni stroji, ki so z lahkoto premestili krhko lapornato zemljo.

V teh krajih so bila še nedavno obširna posestva starih plemiških družin; obdelovali so jih koloni tj. stalno naseljeni kmečki delavci. V zadnjih časih so koloni začeli zapuščati posestva in si rajši poiskali boljši in ugodnejši zaslužek v bližnjih tovarnah. Vinogradi so začeli na široko propadati. Medtem pa so stopile v ospredje podjetne družine in z državno podporo uspele kupiti zapuščeno zemljo. Vinogradi spet rastejo, toda sedaj bolj sodobni in z izbranimi sortami trt. Pri novih nasadih se največ pozornosti obrača na izbiro kakovostnih vrst; tako so na prvem mestu beli pinot, sauvignon, tokaj, med črnimi pa merlot in črni pinot. Klet je prav tako moderno urejena; vsa je pod zemljo in tako drži vse leto enakomerno temperaturo, ki je nujno potrebna za zorenje žlahtnega vina. Dela so največ mehanizirana. Bela vina zorijo v hrastovih, črna pa v cementnih sodih. Šele ko so vina stara vsaj eno ali dve leti, jih vstekleničijo.

Izletniki so tudi imeli priložnost, da so pokusili odlični pridelek. Po prijetnem in poučnem obisku sta avtobusa krenila skozi furlanske vasi in peljala udeležence na kratek oddih v Lignano. Na poti domov je bilo ob cesti toliko šopov zelenih vejic, ki so vabile mimoidoče v osmice, da ni ostalo druge izbire kot tudi tukaj pokušati furlanski pridelek. Lepo vreme, dobro razpoloženje in koristne zanimivosti so pomagale, da je bil izlet zares prijeten.

Letošnji tabor na Repentabru bo 27. junija. Posvečen bo 25-letnici Slov. prosvete na Tržaškem

† Msgr. Janez Hladnik

128 V SLUŽBI CERKVE IN NARODA

(SPOMINI)

Prispela sva do župne cerkve sv. Magdalene na Gorah. Župnišče je preživelo strahote vojne in revolucije. Župnika pa nikjer. Povedali so, da je šel na Sv. goro na duhovne vaje. Komaj sva to zvedela, pa se nekdo oglasi za nama. Bil je župnik Likar. Peš je moral priti, ker mu avtobus ni hotel ustaviti. Tedaj se je to rado dogajalo.

Poslovili smo se in prišla sva na svatbo ravno v trenutku, ko so se začeli svatje posedati k mizam. Za »aperitiv« je bila špehovka, za zaključek pa štraubi, ki so pa prišli na vrsto šele naslednje jutro za slovo. Harmonike so pele, svatje so se vrteli, možje modrovali. Dober del moje žlahte in starih znancev je bil na svatbi, zato ni manjkalo snovi za razgovor.

Ura je bila že pozna, ko sva se z g. Ivanom poslovila in kar hitro sva bila v Rupi, kjer naju je že čakala pripravljena postelja. Naslednje jutro naju je zbudil zvon in poklical k maši. Kar dve maši na Petkovcu! Stric in nečak! Kakor pred 31 leti, ko sva imela stric-župnik in jaz nečak-novomašnik mašo isti dan v petkovski cerkvici.

Naslednji dan naju je čakala častna naloga, da delava družbo materi ob sprejemu neveste. Ko so svatje prišli, so skušali neopazno priti v hišo, a namera se jim ni obnesla. Treba je bilo potrkati na vrata.

»Kdo ste?« je gospodinja vprašala znotraj.

»Pošteni ljudje,« je bil odgovor.

»Kaj iščete?« je mati naprej poizvedovala.

»Božjega blagoslova,« se je oglasila nevesta.

»In kaj prinašate?«

»Božji mir in novo gospodinjo reški hiši.«

»Če je tako, pa vstopite!« je mati privolila, odprla vrata, pokropila nevesto z blagoslovljeno vodo, jo objela in peljala notri.

Tedaj so udarili godci. Spet je bilo treba jesti. Popoldne je prisedla k meni ženinova mati, moja sestra Antonija. Prav pred 36 leti, ravno po moji maturi, se je poročila.

»Na, Janez, sedaj pa sem postala "stara Rešca". Pa sem res že stara. Mož je v večnosti, dva sinova tudi, Minka v Argentini, Štefka v Avstraliji, Milena v Londonu, Ivan duhovnik.«

»Kaj hočeš,« sem ji odvrnil. »Tako je pač življenje. In v knjigi življenja stoji vse lepo zapisano, koliko težkega si prestala in koliko zaslug si si nabrala. Najhujše je mimo, otroci so pri kruhu. Ostane ti pa še nekaj: še naprej vrši dobra dela. Za to je čas do smrti.«

Stisnil sem ji roko in nato sva se poslovila.

ZADNJI DNEVI V DOMOVINI

Bližalo se je zadnje poglavje mojega obiska v domovini. Doživel naj bi še petkovsko žegnanje za Lovrencovo nedeljo, nato pa naj bi začel misliti na slovo od doma.

Ob treh popoldne v soboto pred Lovrencovo nedeljo je v cerkvi zaživelo. Dekleta z rožami in venci, fantje pa v zvonik! Ubrano pritrkavanje mi je pognalo solze v oči ob spominu na tolike lepe sobote, ki so že davno minile. Steklenico vina sem poiskal in pehar krofov ter hrušk, pa sem še sam k cerkvici pohitel. Ko so vneti pritrkovalci prišli do »mazila«, so še bolj navdušeno zagnali zvonove.

Naslednje jutro se je luč v zvoniku pokazala že ob treh zjutraj. Spet so se oglasili zvonovi in spet dali od sebe melodijo, ki tako prečudno boža srce in dušo. Celo uro so pozvanjali in šele, ko se je prikazal jutranji svit, so utihnili.

Ljudje so prihiteli na lepo slovesnost od blizu in daleč. Kar dve stvari smo proslavljali: žegnanje in stoletnico lurških prikazovanj. Cerkvica je bila nabito polna, pa še zunaj jih je vsaj toliko bilo. V spomin sem delil svetogorske podobice. Prinesel sem jih iz tujine, čeprav sem vedel, da bi tega ne smel, kajti uvoz takega blaga je prepovedan. Izgleda, da »razkraja« socialistično zavest in moralo.

Dopoldne sem pobožnost opravil sam, popoldne pa se nas je nabralo kar pet duhovnikov. Navdušeno smo peli litanije Matere božje, potem smo se pa zgrnili okrog mize v Rupi. Velika družba nas je bila. Bilo je moje slovo. Bližnja in daljna žlahta se je zbrala v štirih kolenih od strica Jakoba in tete Neže pa vse do mojih pranečakov.

Naslednje jutro sem pa še v Ljubljano šel vzet slovo. Zvedel sem novice, ki so me zabolele v dno duše. Oblasti so sprožile nov val protiverske gonje proti mlajšim duhovnikom, ki so baje napravili »posebno obljubo«, da ne bodo nikdar pristopili v od režima podpirano društvo cirilmetodijskih duhovnikov.

Na vodstvu »Izseljenske matice« sem odločno povedal, naj nehajo že enkrat obujati spomine na boleče točke, ki ranijo večino naroda v dno duše in naj se posamezniki, posebno zaslužni za novo »stvarnost«, nehajo hvaliti s stvarmi, ki bodo v zgodovini slovenskega naroda ostale zapisane kot zločini. Priznali so mi, da imam prav, a gospodje zgoraj so drugih misli...

(Se bo nadaljevalo)

Praznik sv. R. Telesa v Gorici

Na praznik sv. R. Telesa bo v Gorici skupno evharistično slavje za vse vernike mesta ob 19. uri v cerkvi Srca Jezusovega. Pri maši, ki jo bo somaševal g. nadškof z dušnimi pastirji mesta, bo tudi slovensko berilo, kratek škofov nagovor tudi v slovenščini in petje v italijanskem ter slovenskem jeziku.

Pri darovanju bodo slovenski verniki zapeli »Oče večni na oltar«, pri obhajilu pa 2. kitico iz pesmi »Hvali svet Odrešenika« in sicer: »Jezus nas je močno ljubil...«

Slovenski verniki naj se zberejo skupaj v levi ladji cerkve pri grobu nadškofa Margottija. Pridite v obilnem številu!

Praznik špargljev v Štandrežu

Kot napovedano se je v soboto 29. maja pričel v Štandrežu tradicionalni »Praznik špargljev« z nastopom godbe na pihala iz Nove Gorice in iluzionista Marija Pogačnika iz Sežane. Ob najavljeni uri je godba na pihala pod vodstvom dirigenta Alberta Boneja zaigrala uvodno koračnico. Zaradi slabega vremena se program ni mogel izvajati na prostem, in so se zato godci pomaknili v župnijsko dvorano, kjer so nadaljevali s programom.

Nastop iluzionista Marija je vzbudil med prisotnimi veliko zanimanja in začudenja, ko je z magično močjo pričaral nenavadne reči. Obenem pa je tudi povezoval nastop novogoriške godbe.

V nedeljo popoldne se je vršilo v župnijski dvorani šahovsko tekmovanje med mladinci iz Nove Gorice in Štandreža. 26 mladih šahistov se je pomerilo v plemenitem boju. Končni rezultat je bil v prid novogoriške mladine, katera je osvojila pokal, ki ga je dal na razpolago pripravljalni odbor.

Isto jutro je bilo tudi odprtje fotografske razstave, na kateri je bilo razstavljenih 34 fotografij s tematiko »špargli«. Komisija, ki so jo sestavljali Cargnel Luigi, Demetrij Cej in Slavko Rebec, je soglasno sklenila, da nagradi s prvo nagrado Karla Nanuta zaradi idealiziranja in poenostavitve predlagane tematike, ki jo je tako dvignil do simbola. Drugo nagrado je prejel Selva Viktor zaradi človeške topline, ki se posebno odraža v nasprotju med ostro izrezanimi potezami osebe ter lahkoto in nežnostjo, s katero opravlja svoje delo. Tretjo nagrado je dobila Dorina Tomsič zaradi pravilnega sorazmerja in končnega »konca« predlagane vsebine. Vanda Pavletič je prejela prvo nagrado za skupino slik in to zaradi jasnosti in enotnosti pripovedi. Razstava je vzbudila precej zanimanja in je bila doslej dobro obiskana.

Nastop pevskih zborov, ki je bil napovedan za nedeljo zvečer, je bil zaradi negotovega vremena preložen na prihodnjo nedeljo 6. junija ob 21. uri. Tudi igra »Tisočak v telovniku« dramske družine »Oton Župančič« je bila prenešena na soboto 5. junija ob 21. uri.

Duhovniški jubilej

V nedeljo 30. maja je minilo 40 let, kar je bil za duhovnika posvečen Štefan Tonkli, sedaj župnik v Mavhinjah. Vse življenje ga je prevevala velika ljubezen do svojega ljudstva in zavzetost za slovenski jezik. Svoje globoke misli je mojstrsko izrazil v pesmih, ki so deloma izšle tudi tiskane. Preganjan najprej od fašistov, nato pa od rodnih bratov je sprva našel zatočišče v Gorici, nato pa je bil 15 let v Argentini, kjer je storil mnogo dobrega za naše izseljence. Leta 1963 se je vrnil v naše kraje in postal župnik v Mavhinjah, kjer deluje še danes. Zvestemu duhovniku Cerkve, velikemu rodoljubu, duhovitemu in razgledanemu pesniku, dobremu človeku želimo, da bi še dolgo oplajal s svojo pisano in govorjeno besedo ljudstvo, iz katerega je izšel in kateremu je posvetil vse svoje življenjske sile.

Slovenska kolonija v Ovaru

Gorska kolonija za otroke slovenskih šol na Goriškem (v starosti od 6-12 let), ki jo organizira Vincencijeva konferenca iz Gorice, se bo vršila v juliju (za dečke) in v avgustu (za deklice) v kraju Ovaro v Karniji. Vsi otroci, ki bi radi šli v kolonijo, morajo izpolniti posebno tiskovino, ki jo dobijo v šoli ali pa na upravi Katoliškega glasa na Placuti. Kdor tega še ni storil, naj napravi čimprej.

Vse novice in navodila bodo javljena pravočasno v časopisih oziroma na občinah.

Vodstvo kolonije potrebuje še nadzornice (učiteljice ali dijakinje ali druge primerne osebe) ter postrežnice za prvo izmeno (mesec julij). Kdor bi želel prevzeti tako mesto, naj se čimprej javi v upravi Katoliškega glasa v Gorici.

PRAZNIK ŠPARGLJEV V ŠTANDREŽU

- **Sobota 5. junija ob 21. uri:**
  Nastop dramske skupine društva »Oton Župančič« s komedijo »Tisočak v telovniku«.
- **Nedelja 6. junija ob 21. uri:**
  Koncert pevskih zborov iz Slovenije, Tržaške in Goriške.

ZA KMETOVALCE

Zavarovanje proti toči

Deželna uprava je že pred leti s posebnim zakonom olajšala plačevanje zavarovalnine za poljske pridelke. Na zavarovalnino, ki jo odmeri zavarovalnica za zavarovanje raznih kmetijskih rastlin, prispeva deželna uprava do 60 %, kadar gre za male kmetije, neposredne obdelovalce in zadruge, dočim za velika posestva le do 25 % na celotno zavarovalnino proti toči.

Ta način prostovoljnega zavarovanja proti toči se je izkazal tako uspešen, da so ga uvedli tudi v nekaterih drugih pokrajinah in se zavzemajo, da bi ga razširili na vse državno ozemlje.

Listi na češnjah so objedeni

Ko trgamo prve češnje, nehote opazimo, da so listi na marsikaterem drevesu močno objedeni. Obgrizeni so robovi, sredina in pogosto ostanejo sama rebra. Včasih je napad tako močan, da ostanejo posamezne veje gole in se celo posušijo.

Temu je največkrat kriv mali zimski pedic (falena it.) oziroma njegove gosenice, ki so sprva temnosive, dorasle pa zelene ali rjavkaste barve s temnozeleno črto po hrbtu in so dolge 2,5 cm. Pri hoji se usločijo, ker imajo noge samo na prednjem in zadnjem kraju. Pravimo, da merijo pedi; odtod so dobile ime pedic. Enako škodo dela gosenica velikega zimskega pedica, ki je dolga okrog 3,5 cm.

Odrasli pedici so metulji. Zanimivo je, da samice — na prvi pogled — nimajo kril. Zvalijo se jeseni, zlezejo na deblo in tam odlagajo jajčeca. Spomladi se izvalijo gosenice, ki se povzpnejo do listov in jih objedajo. Prav tako obgrizejo tudi plodove.

Kako jih zatiramo? V njihovem razvoju jim lahko večkrat pridemo do živega. Prvič lahko preprečimo samicam, da bi v jeseni splezale na drevo; v ta namen že oktobra opašemo debla z lepljivimi pasovi v višini 1 m od tal. Drugič lahko škropimo pozimi s sredstvi, ki uničijo zimska jajčeca; prej je seveda treba očistiti vso nesnago z debla. Tretjič in najbolj učinkovito pa nastopimo proti gosenicam brž ko je češnja odcvetela. V ta namen lahko rabimo svinčev arzenat ali pa organske fosfate ali klorate.

Svinčev arzenat spada v prvo skupino in je zato ob nakupu potrebna izkaznica kmetijskega nadzorništva. Med fosfati in klorati je priporočljiv Carbaryl ali Sevin, ki spada v drugo skupino in je zato letos še v prosti prodaji. Njegova nevarna doba je 7 dni. Tovarniški izdelki so Tortrin, Pomex, Panam itd. Tudi Lindan je zelo uporabljiv; spada v drugo skupino in ima nevarno dobo 15 dni. Nekateri izdelki vsebujejo poleg Lingana tudi Paration; v takem primeru je sredstvo še močnejše. Toda pazimo: Paration spada v prvo skupino in je močno strupen.

Škropljenje v tem času — v začetku junija — bi bilo brez učinka. Gosenice so se namreč konec maja spustile po pajčevini z dreves na zemljo in se tam zabubile 5-15 cm globoko. Metulji bodo vzleteli šele pozno jeseni.

Inž. Janko Košir

Poroka v Štandrežu

V soboto 29. maja sta se v domači cerkvi poročila Joana Nanut in Pavel Marušič. Oba sta iz uglednih štandreških družin in aktivna člana prosvetnega društva »Standrež« ter cerkvenega pevskega zbora. Posebno nevesto smo večkrat občudovali na odrih pri raznih predstavah.

Odbor in člani društva ter pevci cerkvenega zbora izrekajo mlademu paru iskrene čestitke in prisrčna voščila z željo, da bi tudi na novi življenjski poti našla čas za kulturno udejstvovanje.

ŠPORT

Odbojka — ugotovitve ob koncu letošnjega prvenstva

Ko je pred desetimi leti začelo delovati športno združenje Olympia, je bila odbojka ena prvih in najvažnejših njenih dejavnosti. Odbojkarji, ki so do tedaj delovali v enem ali drugem italijanskem društvu, so ustanovili pod vodstvom prof. Krannerja prvo slovensko odbojkarsko sekcijo na Goriškem. Že po drugem letu udejstvovanja je Olympia napredovala v višjo kategorijo (iz »Serie Propaganda« v takratno »Serie C«).

Če bi odbojkarji Olympije ostali v njenih vrstah, bi bila Olympia danes čisto gotovo tako močna in tako visoko kot Bor na Tržaškem. Slovenci smo namreč zelo sposobni za igranje odbojke. Žal pa so razni dejavniki povzročili — in še povzročajo — da je Olympia neprestano nihala med najnižjo kategorijo in naslednjo višjo. Povzročili so, da na Goriškem ne pridemo preko druge kategorije (danes je to »Seria D«). Kateri so ti dejavniki?

1. Mnogi naši dijaki, ki končajo gimnazijo, odidejo na univerze ali pa na delo izven Gorice.

2. Politični in ideološki dejavniki so povzročili — in še povzročajo —, da se naše sile cepijo in drobijo; ustanavljajo se nova društva, ki pa se udejstvujejo navadno prav na istem športnem področju kot že obstoječe društvo (primer Doma, Juventine, Mladosti itd.).

3. Nekateri naši dobri odbojkarji, ki so izšli iz vrst Olympije, igrajo — iz objektivnih ali subjektivnih razlogov — v italijanskih društvih.

4. Primanjkujejo strokovni kadri (trenerji itd.), tako da navadno vse delo leži na ramenih ene same osebe; trener mora potem skrbeti še za razne zadeve, ki nimajo nič opraviti s treniranjem.

5. Igralci so premalo čustveno navezani na svoje društvo, premalo povezani z ostalimi soigralci (gesla »eden za vse« ne poznajo), premalo predani odbojki. Nočejo videti in nočejo ceniti, koliko se nekateri posamezniki (trenerji, odborniki itd.) žrtvujejo fizično, materialno in umsko zanje, za društvo, za uveljavitev slovenskega športa.

6. Naša slovenska javnost je premalo zainteresirana za slovenska športna društva. Krivda za to pa ni samo na strani javnosti, pač pa bolj na strani društvenih odbornikov in članov, ki se ne zmenijo, da bi javnost zainteresirali.

7. Ne poznamo organizacije dela, ali bolje nočemo je poznati. Ne znamo načrtovati, ne znamo si postaviti nekega cilja in izbrati primerna sredstva za ta cilj.

8. Igralci so preveč vpreženi še na drugih področjih (celo v drugi športni panogi, npr. v nogometu) in se tako ne morejo posvetiti ne eni ali drugi dejavnosti, ali pa zapostavijo odbojko.

* * *

Vsa letošnja odbojkarska dejavnost Olympije pa še ni končana. Olympia se bo udeležila odbojkarskega turnirja na Opčinah, ki ga organizira tamkajšnje društvo »Polet«. Prve tekme se bodo vršile v četrtek 10. junija popoldne ob petih (proti Gaji in Poletu). Naraščajniki (letniki 1954 in mlajši) pa bodo nastopili na deželnem prvenstvu naraščajnikov. Vsi igralci so vabljeni, da se udeležujejo treningov.

Organizirati bo treba tudi turnir »Pokal Peter Špacapan«, ki je lani imel lep odziv in uspeh.

Za proslavo desetletnice obstoja Olympije bi bilo morda primerno, da bi se (v okviru pokala Peter Špacapan ali pa v okviru Memoriala M. Filej?) vršila tekma med bivšimi »starimi« in sedanjimi »mladimi« igralci. Tekma (ali tekme) bi bile zanimive, saj so bili igralci Olympije n.pr. Prinčič Pepo, Bensa Dušan, Cej Pepi, Žezlin, Prinčič Viljem, dalje skoraj vsi sedanji igralci Mladosti in večina igralcev Doma.

Lahka atletika. V soboto in nedeljo se bo vršilo v Trstu deželno prvenstvo mladincev. V soboto bodo na vrsti 100 m in krogla, v nedeljo pa 200 m, disk, daljina in kopje.

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Šport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 6. do 12. junija 1971

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 10.45 Za dobro voljo. 11.15 Oddaja za najmlajše. L. Tumiati: »O dečku, ki ni poznal meje«. Prvi del. 11.35 Ringaraja za naše malčke. 11.50 Vesele harmonike. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 15.30 M. Gorki: »Na dnu«. Drama v štirih dejanjih. 17.10 Revija zborovskega petja. 17.30 Parada orkestrov. 18.00 Miniaturni koncert. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.15 Sedem dni v svetu. 19.30 Filmska glasba. 20.30 Naši kraji in ljudje v slovenski umetnosti.

Ponedeljek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 17.00 Tržaški mandolinski ansambel. 17.35 Obletnica meseca: Pred 700 leti je Marco Polo začel svoje bajno potovanje. 19.15 Goriški polifonski zbor. 21.00 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. 21.20 Romantične melodije.

Torek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 18.30 Komorni koncert. 19.00 Otroci pojó. 19.10 N. Zorzenon: Zgodbe iz življenja v ladjedelnici. 19.20 Zbor »F. Prešeren« iz Boljunca. 20.35 Strauss: »Arabella«, opera v treh dejanjih.

Sreda: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Ernest Sešek«. 17.35 Slovarček sodobne znanosti - Jevnikar: »Slovenščina za Slovence«. 19.10 Higiena in zdravje. 19.40 Folklorna glasba. 20.35 Simfonični koncert. 21.15 Za vašo knjižno polico.

Četrtek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.00 Ljudske pesmi izvajata basist Stabej in pianist Lipovšek. 11.15 N. Kuret: »Koren lečen«. Pravljica. 11.45 Gershwin: Amerikanec v Parizu. 12.10 Pod farnim zvonom župne cerkve na Lješah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.30 Björnseth: »Besede za dva glasova«. Radijska drama. 16.05 Koncert orkestra Glasbene Matice iz Trsta. 16.35 Ritmični orkester RAI iz Milana. 16.55 Mali vokalni ansambli. 18.15 Plesna čajanka. 18.50 Lesjakov kvartet. 19.10 Pisani balončki, rad. tednik za najmlajše. 20.30 »Most pri Queensboru«. Radijska drama. 21.50 Skladbe davnih dob.

Petek: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Slovenska ljudska umetnost in obrt. 17.20 Za mlade poslušavce: Govorimo o glasbi, pripravlja J. Ban. 18.30 M. Bravničar: Rapsodična fantazija za violino in orkester. 19.20 Moški vokalni kvartet, ki ga vodi H. Mamolo. 20.50 Koncert operne glasbe. 21.35 Folklorni plesi.

Sobota: 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Tone Penko: Skrivnostni svet žuželk. 16.10 Operetne melodije. 16.30 Dekameron: »Federigo degli Alberighi«. Izvajajo dijaki slovenskih višjih srednjih šol v Trstu. 16.50 Znani pevci. 17.20 Sobotni sestanek - Slovenski znanstveni delavci z univerze - Moj prosti čas. 19.10 Družinski obzornik. 19.30 Otroški zbor iz Lesc. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 Iz moje mladosti: J. Kravos: »V Dobravljah gori«. 21.10 Müllerjev orkester. 21.30 Vabilo na ples.

Škofijski letopis 1971

Te dni je izšel nov letopis goriške nadškofije (Indicatore dell'Arcidiocesi di Gorizia). Natisnila ga je tiskarna Budin v Gorici.

Sematizem ima 180 strani na lepem papirju in je prav okusno urejen.

Na začetku prinaša podatke o rimski kuriji, o koncilski pokrajini Treh Benečij in o goriški metropoliji. Sledi zgodovinski pregled »Od Ogleja do Gorice«, ki ga je sestavil prof. Sergej Tavano. Lepo je prikazana zgodovinska vloga oglejskega patriarhata in pozneje goriške nadškofije pri duhovnem izoblikovanju narodov, ki so živeli v njunem ozemeljskem območju.

Sledijo statistični podatki o goriški nadškofiji. Predvsem je prikazana zunanja zgradba škofijskega ustroja z važnejšimi škofijskimi organizmi; nato je podana ozemeljska porazdelitev na cone in dekanate; nato razni seznami župnij in kuracij, porazdeljenih po pokrajinah in občinah ter po številu prebivalstva; sledijo razni seznami duhovnikov, redovnikov in redovnic. Na koncu je pregled raznih udruženj in ustanov.

Publikacija ima predvsem praktične in statistične cilje. Hoče namreč prikazati organizatorični ustroj škofijskega telesa in delovanje duhovščine, redovnih in laiških skupnosti ter ustanov na cerkveno-verskem področju.

Sodobna pobuda jezuitskega reda

Vrhovni predstojnik jezuitskega reda p. Arrupe je obvestil glavnega tajnika Združenih narodov U Tanta, da namerava jezuitski red ustanoviti posebno središče za proučevanje in pospeševanje miru v svetu, potem za vprašanja pravičnosti in razvoja. U Tant se je zahvalil za obvestilo in pohvalil pobudo jezuitskega reda.

DAROVI

Za Katoliški dom: N. N. 5.000; N. N. 10.000; Marijina družba 10.000; U. Z. 3.000; N. N. 6.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000 lir.

Za misijonarja Ivana Štanta: Ivanka Kovačič, Gorica, 10.000 lir.

Ob prvi obletnici smrti moža Valentina daruje Katarina Zgaga po 5.000 lir za Alojzijevišče in za Zavod sv. Družine.

Za Marijin dom v Rojanu: ob desetletnici Doma so darovali: K. B. 10.000; Marko Udovič 10.000, B. I. 15.000, Oberti Marija 10.000, N. N. 3.000, ob rojstvu vnukinje Vladke Vodopivec daruje babica 10.000 lir.

Za škedenjski Dom (v mesecu maju): Karel in Ivanka Hlača ob 50-letnici poroke, 50.000. Zlatoporočencema se iskreno zahvaljujemo in jima čestitamo k lepemu jubileju, želeč jima še mnogo let srečnega življenja. N. N. 50.000; N. N. 12.000; Flego Mariči v spomin pok. Bartolottijeve 1.000; N. N. 5.000; Bradač 2.000; Bressi 4.500; M. Žerjal 2.000; Živic 3.000; Bavčer 1.500; Jožica Sancin 5.500; Miklavčič 2.000; N. N. 7.000; denar v tabli v cerkvi 20.500; razni 27.500; N. N. 30.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: ob smrti Marije Kontelj daruje družina Kralj, Sv. Križ 337 lir 2.000; A. Martelanc, Barkovlje, 5.000 lir.

Za prezidavo teološke fakultete v Ljubljani: Cilka Kovač ob prvi obletnici smrti svaka Valentina Zgaga 5.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

★

OBVESTILA

Roditeljski sestanek. Ravnateljstvo nižje srednje šole v Gorici, ul. Randaccio 10, sporoča, da bo v ponedeljek 7. junija ob 19. uri v šolskih prostorih roditeljski sestanek samo za III. razred. Vabljeni so starši in njih namestniki.

Birma v nadškofijskem dvorcu. V soboto 19. junija ne bo birme v kapeli nadškofijskega dvorca v Gorici, ker bo g. nadškof odsoten zaradi zasedanja italijanske škofovske konference v Rimu. Pač pa bo birma naslednjo soboto 26. junija ob 12^{h}.

V Podgori pripravljajo domači kulturni delavci s pevskim zborom na čelu zabaven spored, ki bo v nedeljo 13. junija ob 18^{h}.

Dopisnikom v vednost. Zaradi praznika sv. R. Telesa, ki bo prihodnji četrtek 10. junija, bo naš list izšel v sredo, paginacija pa bo namesto v sredo že v torek 8. junija. Vsi dopisi naj bodo na upravi ta dan vsaj do 10. ure dopoldne.

Kmetijsko pokrajinsko nadzorništvo v Trstu prireja 15. in 16. junija poučen izlet za ogled kmetijsko-industrijskih obratov v videmski pokrajini. Predviden je ogled zadružne mlekarne v Čedadu, ene izmed zadružnih kleti v okolici Čedada, zadružnih mlekarn v Mortegliano in Coderno di Sedegliano. Izlet bo z avtobusom. Odhod iz Trsta, ul. Flavio Gioia (ob železniški postaji) v torek 15. junija ob 8. uri. Skupno kosilo bo v Špetru ob Nadiži. Za kosilo se je treba prijaviti ob vpisu. Kot običajno bo potne stroške in prenočevanje prevzelo kmetijsko nadzorništvo, hrana vključno s skupnim kosilom pa gre v breme udeležencev. Prednost za izlet imajo člani upravnega sveta Kraške zadružne mlekarne. Ostala mesta so na razpolago do končnega števila 40-50 oseb. Prijave sprejema Kmetijsko nadzorništvo, ul. C. Ghega 6, soba 2. Ob vpisu je treba položiti 1.000 lir v jamstvo.

Zahvala

Udeleženci mladinskega socialnega dneva se zahvaljujejo vodstvu doma Janeza Ev. Kreka v Borštu, ki je dalo prostore na razpolago ter predavateljem za jasna in temeljita predavanja.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 70, osmrtnice L 100, več 8% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo